

**Wojewódzki Inspektorat
Ochrony Środowiska
w Zielonej Górze**

**PLAN
DZIAŁALNOŚCI KONTROLNEJ W ROKU 2024**

ZATWIERDZAM

**Lubuski Wojewódzki
Inspektor Ochrony Środowiska**

Mirosław Ganecki
(podpis elektroniczny)

Zielona Góra, grudzień 2023

1. ZAKRES PLANU KONTROLI NA ROK 2024

1.1. **Obszar objęty planem kontroli – ramy czasowe i terytorialne.**

Niniejszy plan działalności kontrolnej obejmuje swoim zakresem cały obszar województwa lubuskiego, w którego skład wchodzi 2 powiaty grodzkie oraz 12 powiatów ziemskich. Podział kompetencyjny w zakresie kontroli pomiędzy jednostką macierzystą Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Zielonej Górze i Delegaturą w Gorzowie Wlkp. przebiega następująco:

- Wydział Inspekcji WIOŚ kontroluje podmioty zlokalizowane na terenie 8 południowych powiatów (zielonogórskiego miejskiego i ziemskiego, nowosolskiego, wschowskiego, żagańskiego, żarskiego, krośnieńskiego i świebodzińskiego),
- Dział Inspekcji Delegatury w Gorzowie Wlkp. kontroluje podmioty zlokalizowane na terenie 6 powiatów północnych województwa lubuskiego (gorzowskiego miejskiego i ziemskiego, ślubickiego, strzelecko-drezdeneckiego, sulęcińskiego i międzyrzeckiego).

Plan działalności kontrolnej opracowywany jest na okres jednego roku w odniesieniu do preliminarza budżetu zadaniowego i aktualnej sytuacji kadrowej Wydziału i Działu Inspekcji, komórek organizacyjnych wspomagających działania inspekcyjne, a także możliwości analitycznych Centralnego Laboratorium Badawczego GIOŚ.

1.2. **Zadania, kompetencje i zobowiązania do przeprowadzania inspekcji**

Zadania kompetencyjne do przeprowadzania kontroli zawarte zostały w ustawie z dnia 20 lipca 1991 r. *o Inspekcji Ochrony Środowiska* (Dz. U. z 2023 r. poz. 824, z późn. zm), natomiast zobowiązania o wzajemnej współpracy zapisane zostały w porozumieniach zawartych pomiędzy Lubuskim Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Środowiska, a następującymi organami:

- Lubuskim Komendantem Wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej w Gorzowie Wlkp.,
- Lubuskim Komendantem Wojewódzkim Policji w Gorzowie Wlkp.,
- Izbą Administracji Skarbowej w Zielonej Górze,
- Lubuskim Wojewódzkim Inspektorem Nadzoru Budowlanego w Gorzowie Wlkp.,
- Lubuskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Gorzowie Wlkp.,
- Lubuskim Wojewódzkim Inspektorem Transportu Drogowego w Gorzowie Wlkp.,
- Lubuskim Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Gorzowie Wlkp.,
- Komendantem Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Rybackiej w Gorzowie Wlkp.,
- Komendantem Nadodrzańskiego Oddziału Straży Granicznej w Krośnie Odrzańskim i Dyrektorem Izby Celnej w Rzepinie,
- Lubuskim Wojewódzkim Lekarzem Weterynarii w Zielonej Górze,
- Okręgowym Inspektorem Pracy w Zielonej Górze,
- Regionalnym Dyrektorem Lasów Państwowych w Zielonej Górze,
- Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp.

1.3. Polityka środowiskowa i priorytety działań kontrolnych

Województwo lubuskie położone jest w środkowozachodniej części Polski i zajmuje powierzchnię 13988 km². Od północy graniczy z województwem zachodniopomorskim, od wschodu z województwem wielkopolskim, od południa z województwem dolnośląskim. Granica zachodnia województwa jest granicą państwową z Republiką Federalną Niemiec.

Województwo lubuskie pod względem obszaru jest jednym z trzech najmniejszych województw w kraju. Charakteryzuje się średnim uprzemysłowieniem oraz największym w kraju zalesieniem (blisko 49 %). Pomimo tak wysokiego zalesienia oraz dużej ilości obszarów chronionych występują na terenie województwa różnorodne problemy ekologiczne. Najważniejsze z nich, które wymagają podjęcia wzmożonych działań inspekcyjnych to:

- konieczność dążenia do kompleksowego uporządkowania i rozwiązania gospodarki wodno-ściekowej w obrębie wyznaczonych aglomeracji, a w szczególności na terenach poza aglomeracjami na obszarach wiejskich,
- ograniczenie emisji ze źródeł tzw. emisji niskiej poprzez modernizację systemów grzewczych umożliwiających stosowanie paliw energetycznych o wysokiej jakości opałowej oraz termoizolacje eksploatowanych obiektów mieszkalnych i użyteczności publicznej,
- zminimalizowanie oddziaływań związanych z komunikacją drogową – poprzez dalszą przebudowę i rozbudowę dróg krajowych, wojewódzkich i powiatowych rozgraniczających zabudowę mieszkaniową (ograniczenie emisji hałasu i zanieczyszczeń powietrza),
- eliminowanie prawdopodobieństwa występowania poważnych awarii przemysłowych,
- porządkowanie gospodarki odpadami komunalnymi zgodnie z wymaganiami ustalonymi w znowelizowanej ustawie z dnia 13 września 1996 r. *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* (Dz. U. z 2023 r. poz. 1469, z późn. zm.),
- uregulowanie i uporządkowanie gospodarki odpadami powstającymi w stacjach demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji,
- uregulowanie i uporządkowanie gospodarki odpadami zużytych baterii i akumulatorów oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

Ponadto, przygraniczne położenie województwa niesie ze sobą problematykę związaną z transgranicznym przemieszczaniem odpadów. Do najważniejszych zadań dotyczących transgranicznego przemieszczania odpadów przewidzianych do realizacji w 2024 r. uznaje się:

- nadzór nad prawidłowością międzynarodowego przemieszczania odpadów, w tym odpadów niebezpiecznych, w szczególności poprzez kontrole na terenie województwa lubuskiego instalacji przetwarzających odpady pochodzące z innych państw Wspólnoty Europejskiej, bądź przetwarzania odpadów poza instalacjami (rekultywacja wyrobisk pokopalnianych),
- szkolenie służb kontrolujących transgraniczne przemieszczanie odpadów,
- wzajemne przekazywanie informacji o przypadkach nielegalnego transgranicznego przemieszczania odpadów,
- prowadzenie na drogach województwa lubuskiego wspólnych akcji kontrolnych transgranicznego przemieszczania odpadów wspólnie z Krajową Administracją Skarbową, Strażą Graniczną, Inspekcją Transportu Drogowego oraz Policją.

Polityka środowiskowa i priorytety wymagające uwzględnienia w planie działalności kontrolnej uzgadniane są w trakcie spotkań roboczych kierownictwa Inspektoratu z kierownictwem: Wydziału Zarządzania Kryzysowego Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. i Departamentu Środowiska Urzędu Marszałkowskiego w Zielonej Górze.

Działania Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Zielonej Górze związane z zagadnieniami transgranicznego przemieszczania odpadów uzgadniane są z Komendantem Nadodrzańskiego Oddziału Straży Granicznej w Krośnie Odrzańskim, Dyrektorem Krajowej Administracji Skarbowej oraz Lubuskim Wojewódzkim Inspektorem Transportu Drogowego w Gorzowie Wlkp.

W tworzeniu planu kontroli uwzględniane są przede wszystkim wytyczne do planowania działalności organów Inspekcji Ochrony Środowiska w 2024 roku, zatwierdzone przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

Według wytycznych za najważniejsze zadania w działalności kontrolnej przewidziane do realizacji w 2024 r. uznaje się w szczególności:

- kontrola przestrzegania prawa o ochronie środowiska oraz decyzji ustalających warunki korzystania ze środowiska;
- ściganie przestępstw oraz wykroczeń przeciwko środowisku, w tym wnoszenie i popieranie aktów oskarżenia;
- transgraniczne przemieszczanie odpadów;
- współdziałanie w zakresie ochrony środowiska z innymi organami kontroli, organami ścigania i wymiaru sprawiedliwości, innymi organami administracji państwowej i organami samorządu terytorialnego oraz obrony cywilnej, a także organizacjami społecznymi;
- przeciwdziałanie poważnym awariom.

1.4. Obowiązujące przepisy

Kompetencje wojewódzkich inspektorów ochrony środowiska w zakresie kontroli określone zostały w wielu ustawach i wydanych do nich przepisach wykonawczych - rozporządzeniach. Do najważniejszych z nich należą:

- ustawa z dnia 20 lipca 1992 r. *o Inspekcji Ochrony Środowiska* (Dz. U. z 2023 r., poz. 824, z późn. zm.),
- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2022 r. poz. 2556, z późn. zm.),
- ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. *o odpadach* (Dz. U. z 2023 r. poz. 1587, z późn. zm.),
- ustawa z dnia 13 czerwca 2013 r. *o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi* (Dz. U. z 2023 r., poz. 1658, z późn. zm.),
- ustawa z dnia 11 maja 2001 r. *o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej* (Dz. U. z 2020 r., poz. 1903, z późn. zm.),
- ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. *Prawo wodne* (Dz. U. z 2023 r., poz. 1478, z późn. zm.),
- ustawa z dnia 25 lutego 2011 r. *o substancjach chemicznych i ich mieszaninach* (Dz. U. z 2022 r. poz. 1816),
- ustawa z dnia 15 maja 2015 r. *o substancjach zubożających warstwę ozonową oraz o niektórych fluorowanych gazach cieplarnianych* (Dz. U. z 2020 r. poz. 2065),

- ustawa z dnia 13 września 1996 r. *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* (Dz. U. z 2023 r., poz. 1469, z późn. zm.),
- ustawa z dnia 22 czerwca 2001 r. *o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych* (Dz. U. z 2022 r. poz. 546),
- ustawa z dnia 29 czerwca 2007 r. *o międzynarodowym przemieszczaniu odpadów* (Dz. U. z 2020 r. poz. 1792, z późn. zm.),
- ustawa z dnia 10 lipca 2007 r. *o nawozach i nawożeniu* (Dz. U. z 2023 r. poz. 569, z późn. zm.),
- ustawa z dnia 20 stycznia 2005 r. *o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji* (Dz. U. z 2020 r., poz. 2056, z późn. zm.),
- ustawa z dnia 11 września 2015 r. *o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym* (Dz. U. z 2022 r. poz. 1622, z późn. zm.),
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2009 r. *o bateriach i akumulatorach* (Dz. U. z 2022 r., poz. 1113, z późn. zm.),
- ustawa z dnia 25 sierpnia 2006 r. *o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw* (Dz. U. z 2023 r. poz. 846, z późn. zm.),
- ustawa z dnia 28 września 1991 r. *o lasach* (Dz. U. z 2023 r. poz. 1356, z późn. zm.),
- ustawa z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094, z późn. zm.),
- ustawa z dnia 10 lipca 2008 r. *o odpadach wydobywczych* (Dz. U. z 2022 r., poz. 2336),
- ustawa z dnia 19 lipca 2016 r. *o dostępie do zasobów genetycznych i podziale korzyści z ich wykorzystania* (Dz. U. z 2019 r. poz. 1594),
- ustawa z dnia 12 czerwca 2015 r. *o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych* (Dz. U. z 2023 r., poz. 589, z późn. zm.),
- ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. *o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie* (Dz. U. z 2020 r., poz. 2187),
- ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. *o przeciwdziałaniu marnowaniu żywności* (Dz. U. z 2020 r., poz. 1645).

Poza wymienionymi aktami prawnymi kontrole podmiotów gospodarczych prowadzone będą w oparciu o inne akty prawne, w których zawarte zostały zadania dla Inspekcji Ochrony Środowiska oraz wymagania wynikające z dyrektyw i rozporządzeń Unii Europejskiej, m.in.:

- Rozporządzenie (WE) NR 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) i utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylającego rozporządzenie Rady (EWG) NR 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE (Dz. Urz. UE. L. 396 z 30.12.2006, str. 1 z późn. zm.),
- Rozporządzenie (WE) nr 648/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie detergentów (Dz. U. UE. L. 104 z 08.04.2004, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 34, str. 48 z późn. zm.),
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) NR 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin,

- zmieniającego i uchylającego dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniającego rozporządzenie (WE) NR 1907/2006 (Dz. Urz. UE. L. 353 z 31.12.2008, str. 1, z późn. zm.),
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 995/2010 z dnia 20 października 2010 r. ustanawiającego obowiązki podmiotów wprowadzających do obrotu drewno i produkty z drewna (Dz. Urz. UE. L. 295 z 12.11.2010),
 - Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 511/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie środków zapewniających zgodność użytkowników w Unii z wymogami wynikającymi z Protokołu z Nagoi dotyczącego dostępu do zasobów genetycznych oraz uczciwego i sprawiedliwego podziału korzyści wynikających z wykorzystania tych zasobów (Dz. Urz. UE. L. 150 z 20.05.2014, str. 59) i rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2015/1866 z dnia 13 października 2015 r. ustanawiającego szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 511/2014 w odniesieniu do rejestru kolekcji, monitorowania zgodności użytkowników i najlepszych praktyk (Dz. Urz. UE. L.2015.275.4 z 20.10.2015),
 - Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 649/2012 z dnia 4 lipca 2012 r. dotyczące wywozu i przywozu niebezpiecznych chemikaliów (Dz. Urz. UE. L. 2012. 201.60 z 27.07.2012, z późn. zm.).

1.5. Struktura organizacyjna

Aktualna Struktura organizacyjna w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska w Zielonej Górze ujęta została w Statucie Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska zatwierdzonym przez Wojewodę Lubuskiego w dniu 28 czerwca 2022 roku.

Zgodnie z wyżej wymienionym statutem w skład Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska wchodzi następujące komórki organizacyjne i samodzielne stanowiska pracy:

- Wydział Inspekcji,
- Wydział Zwalczania Przystępczości Środowiskowej;
- Wydział Prawny,
- Wydział Budżetu, Finansów i Egzekucji Należności,
- Wydział Organizacji,
- Samodzielne stanowisko pracy ds. bhp i ppoż.,
- Samodzielne stanowisko pracy ds. obronnych i ochrony informacji niejawnych,
- Samodzielne stanowisko pracy ds. ochrony danych osobowych,
- Samodzielne stanowisko pracy ds. archiwum zakładowego,
- Delegatura w Gorzowie Wielkopolskim,
W skład Delegatury w Gorzowie Wielkopolskim wchodzi:
 - Dział Inspekcji,
 - Samodzielne stanowisko pracy ds. administracyjno-technicznych.

Szczegółową organizację wewnętrzną i zakresy działania komórek organizacyjnych określa regulamin organizacyjny nadany w drodze zarządzenia przez Wojewódzkiego Inspektora, a zatwierdzony przez Wojewodę Lubuskiego.

1.6. Budżet

Zgodnie z preliminarnym projektem budżetu państwa na rok 2024 na realizację funkcji Nr 12 „Środowisko”, działania 12.1.3.2 „Działalność kontrolna w zakresie ochrony środowiska” przewidziano kwotę 10 240 000 zł.

Z kwoty tej na całkowite pokrycie wynagrodzeń rocznych wraz z pochodnymi z uwzględnieniem dodatkowego wynagrodzenia rocznego, odpisem na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych oraz wydatków osobowych nie zaliczanych do wynagrodzeń przewidziana jest kwota 6 361 000 zł. Ponadto w planie wydatków na 2024 rok uwzględniono wynagrodzenie roczne wraz z pochodnymi współdziałających z Wydziałem i Działem Inspekcji pracowników Wydziałów: Budżetu, Finansów i Egzekucji Należności, Organizacji, samodzielnych stanowisk pracy oraz kierownictwa WIOŚ w kwocie – 2 644 000 zł.

Dodatkowo zabezpieczając działalność inspekcyjną, uwzględniono pozostałe koszty stałe takie jak: (energia elektryczna, ciepła, gaz, pobór wody i odprowadzanie ścieków, usługi pocztowe, telekomunikacyjne, wynajem pomieszczeń biurowych oraz pozostałe usługi itp.) zaplanowano kwotę 661 000 zł. Planując zabezpieczenie logistyczne wyjazdów kontrolnych dla inspekcji przyjęto zużycie paliwa, ubezpieczenie samochodów oraz opłaty autostradowe na poziomie roku 2023 tj. kwotę 229 000 zł.

Ponadto do planów w ramach działalności inspekcyjnej przyjęto takie wydatki jak delegacje służbowe, szkolenie inspektorów Inspekcji Ochrony Środowiska na kwotę 62 000 zł.

2. OGÓLNA OCENA ZNACZĄCYCH ZAGADNIENI DOTYCZĄCYCH ŚRODOWISKA

2.1 Stan środowiska w województwie

Stan środowiska w województwie lubuskim przedstawiony został w opracowaniu pt. „Stan środowiska w województwie lubuskim Raport 2020”, które ukazało się w ramach Biblioteki Monitoringu Środowiska w 2020 roku. Autorami poszczególnych rozdziałów opracowania byli w większości pracownicy Regionalnego Wydziału Monitoringu Środowiska GIOŚ w Zielonej Górze przy współudziale między innymi pracowników WIOŚ w Zielonej Górze.

Na podstawie analiz i wniosków zawartych w poszczególnych rozdziałach stwierdzić można, że stan środowiska w województwie lubuskim ulega sukcesywnej poprawie, m.in. na skutek realizacji wielu inwestycji proekologicznych.

2.2 Tematyczne zagadnienia ochrony środowiska na obszarze województwa

2.2.1. Ochrona powietrza

Głównym źródłem emisji zanieczyszczeń do powietrza w województwie lubuskim jest emisja antropogeniczna (wynikająca z działalności człowieka), na którą składa się niska emisja z sektora mieszkaniowego, emisja z działalności przemysłowej oraz emisja powodowana przez środki komunikacji. Naturalne procesy zachodzące w przyrodzie (emisja naturalna) mają znaczenie marginalne i w niewielkim stopniu oddziałują na jakość powietrza atmosferycznego w województwie.

Na jakość powietrza bardzo duży wpływ ma emisja powierzchniowa tzw. emisja niska, ze źródeł takich jak: domowe systemy grzewcze, małe kotłownie, warsztaty rzemieślnicze itp.

Wielkość tej emisji jest trudna do oszacowania, a jej udział w ogólnej emisji zanieczyszczeń zależy od nasycenia sieci ciepłowniczej na danym obszarze.

Drugim ważnym źródłem wpływającym na jakość powietrza jest emisja liniowa pochodząca ze spalania paliw w silnikach maszyn i samochodów. Rosnąca ilość maszyn i pojazdów, a tym samym zwiększona aktywność inwestycji stanowi coraz większy problem, nie tylko ze względu na zanieczyszczenie powietrza, ale także na poziom emisji hałasu.

Przeprowadzane rokrocznie oceny jakości powietrza w województwie lubuskim oraz ich analiza nie wykazały zmian w klasyfikacji stref pod kątem ochrony zdrowia i ochrony roślin w latach 2013-2018 w zakresie zanieczyszczeń gazowych. Wszystkie strefy oceniane (ze względu na ochronę zdrowia i ochronę roślin) pod kątem stężenia: SO₂, NO₂, CO, C₆H₆, O₃ oraz NO_x zaliczono do klasy A. Jedynie ozon ze względu na przekroczenie poziomu celu długoterminowego na przestrzeni lat 2013-2018 zaliczono do klasy D2, a także w latach 2015 i 2016 ze względu na przekroczenie poziomu docelowego zaliczono do klasy C.

W przypadku zanieczyszczeń pyłowych (ocenianych ze względu na ochronę zdrowia), w latach 2013-2018 każdego roku występowały przekroczenia wartości normatywnych. Klasyfikacja w ww. okresie czasu wyglądała następująco:

- strefa miasto Gorzów Wlkp. w latach 2013-2017 zaliczona została do klasy C ze względu na przekroczenie wartości normatywnej w odniesieniu do wartości średniodobowej pyłu zawieszonego PM₁₀ (w 2018 r. zaliczona została do klasy A) oraz rokrocznie wartości średniorocznej zawartego w nim benzo(a)pirenu,
- strefa miasto Zielona Góra zaliczona do klasy C w latach 2013-2018 ze względu na stężenie benzo(a)pirenu w powietrzu oraz w 2013 roku ze względu na przekroczenie poziomu docelowego arsenu,
- strefa lubuska zaliczona do klasy C: w latach 2013-2018 ze względu na przekroczenie wartości normatywnej w odniesieniu do wartości średniodobowej pyłu zawieszonego PM₁₀ we Wschowie oraz na wszystkich stacjach strefy (Wschowa, Żary, Sulęcín) ze względu na stężenie benzo(a)pirenu w powietrzu oraz w latach 2013 i 2017 ze względu na przekroczenie poziomu docelowego arsenu.

Stężenia pozostałych zanieczyszczeń pyłowych - niklu, kadmu, ołowiu oraz pyłu zawieszonego PM_{2,5} - nie przekroczyły wartości normatywnych i pozwoliły zaliczyć w omawianym okresie wszystkie strefy do klasy A.

W 2023 roku w ramach działań prewencyjnych WIOŚ w Zielonej Górze wykonał 133 kontrole sprawdzające przestrzeganie przepisów ochrony środowiska w zakresie emisji substancji i energii do powietrza.

2.2.2. Ochrona wód

Jakość i stan zasobów wód na terenie województwa lubuskiego jest wynikiem presji związanej z poborem wody, odprowadzaniem do wód ścieków komunalnych i przemysłowych oraz z dopływem zanieczyszczeń z tzw. punktowych źródeł przemysłowych oraz przestrzennych źródeł rolniczych.

Ze względu na tranzytowe i przygraniczne położenie, znaczący wpływ na jakość wód na terenie województwa lubuskiego wywierają różnego rodzaju źródła zanieczyszczeń, usytuowane w zlewni rzeki Odry na terenie województw: wielkopolskiego, dolnośląskiego, opolskiego, śląskiego, a także Czech i Niemiec.

W ciągu ostatnich 25 lat, wskutek restrukturyzacji przemysłu oraz w związku z ograniczeniem ilości ścieków nieoczyszczanych wprowadzanych do wód ze źródeł przemysłowych, nastąpiło zmniejszenie presji przemysłowych źródeł zanieczyszczeń. Ograniczono także presję ścieków komunalnych, poprzez zmniejszone zużycie wody w gospodarstwach domowych, budowę nowoczesnych, wysokosprawnych oczyszczalni ścieków oraz modernizację oczyszczalni istniejących. W efekcie nastąpił wzrost znaczenia presji zanieczyszczeń, których źródła zlokalizowane są na terenach wiejskich. Dlatego tak ważny jest obowiązek przyłączenia nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacyjnej, który spoczywa na właścicielu nieruchomości. Nadzór nad wykonaniem tego obowiązku sprawuje organ wykonawczy gminy. Należy pamiętać, iż gminy mają obowiązek wszczęcia postępowania administracyjnego w każdym przypadku ujawnienia faktu niezasadnego niepodłączenia nieruchomości do sieci kanalizacji sanitarnej. W związku z tym konieczny jest nadzór nad przydomowymi oczyszczalniami ścieków i zbiornikami bezodpływowymi oraz ewidencja zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków. Niezrealizowanie tych wymogów stwarza zagrożenie dla zasobów wód powierzchniowych i podziemnych.

Poza punktowymi miejscami odprowadzania ścieków istotnym dla jakości wód problemem są przestrzenne źródła zanieczyszczeń, tj. opady atmosferyczne wprowadzające do wód zanieczyszczenia z powietrza oraz spływy powierzchniowe z pól, pastwisk i łąk, które stanowią znaczące źródło substancji biogenych.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze w 2018 r., podobnie jak w latach 2010-2017, prowadził monitoring wód powierzchniowych zgodnie z zapisami: Ramowej Dyrektywy Wodnej 2000/60/WE (RDW), rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 15 listopada 2011 r. w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych (Dz. U. poz. 1550) wraz z uwzględnieniem nowelizacji ww. rozporządzenia z dnia 21 listopada 2013 r. (Dz. U. poz. 1558) oraz zgodnie z wytycznymi GIOŚ.

Na obszarze województwa lubuskiego wydzielonych zostało 205 jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) rzecznych (z czego wyznaczonych do monitorowania przez RWMŚ w Zielonej Górze zostało 187 jcwp) oraz 60 jcwp jeziornych, przy czym w ujęciu zlewniowym w województwie znajduje się 217 zlewni jcwp powierzchniowych, w tym 212 zlewni jcwp rzecznych oraz 5 zlewni jcwp jeziornych. Od 1 stycznia 2018 r. z wejściem w życie ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. *Prawo wodne* (Dz.U. z 2017 r. poz. 1566) obowiązuje nowy podział na regiony zgodnie, z którym województwo lubuskie znajduje się na obszarze 4 regionów wodnych: Środkowej Odry, Warty, Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego oraz Noteci.

W 2018 r. w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska przebadano 99 jcwp rzecznych i 39 jcwp jeziornych. W ramach monitoringu diagnostycznego przebadano 54 jcwp rzecznych i 9 jcwp jeziornych, w tym diagnostycznego na obszarach do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa wód powierzchniowych jest ważnym czynnikiem w ich ochronie. W ramach monitoringu operacyjnego badania prowadzono w 88 jcwp rzecznych i w 38 jcwp jeziornych, w tym 48 jcwp rzecznych i 29 jcwp jeziornych 12-krotnie pobrano próbki wody na potrzeby dokonania oznaczeń ze względu na przekroczenie w latach ubiegłych wartości granicznych dla WWA oraz innych substancji priorytetowych. W oparciu o rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2016 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. poz. 1187- nieobowiązujące - uchylona podstawa prawna), została wykonana klasyfikacja stanu/potencjału ekologicznego oraz klasyfikacja stanu chemicznego, a następnie

został oceniony stan jcwp. Spośród 99 jcwp rzecznych, ocenę stanu wykonano dla 83 jcwp z czego wszystkie charakteryzowały się stanem złym, natomiast spośród 39 jcwp jeziornych, ocenę stanu wykonano dla 30 jcwp, z czego 29 jcwp charakteryzowało się stanem złym, a 1 jcwp stanem dobrym.

W 2023 r. służby kontrolne WIOŚ w Zielonej Górze przeprowadziły łącznie 137 kontroli instalacji związanych z oczyszczaniem ścieków komunalnych, w tym 37 stanowiły kontrole terenowe oraz 100 kontrole dokumentacyjne związane z analizą wyników badań przesyłanych przez podmioty zobowiązane.

2.2.3. Ochrona przed hałasem

Na terenie województwa lubuskiego, większość podmiotów prowadzących działalność gospodarczą, powoduje uciążliwości hałasowe w sąsiedztwie najbliższego otoczenia.

W 2023 r. WIOŚ w Zielonej Górze przeprowadził 5 kontroli w zakresie emisji hałasu do środowiska (część w ramach interwencji). W ramach wykonanych kontroli przeprowadzono 7 pomiarów (w tym 2 w porze nocnej). Najliczniejszą grupę spośród skontrolowanych zakładów stanowiły podmioty z branży produkcyjnej. Spośród skontrolowanych podmiotów wszystkie posiadały decyzję o dopuszczalnym poziomie emisji hałasu lub pozwolenie zintegrowane z określonym dopuszczalnym poziomem hałasu. Na podstawie przeprowadzonych kontroli, stwierdzono w jednym przypadku niedostosowanie się do posiadanej decyzji. Stwierdzenie przekroczenia, stanowiło podstawę do podjęcia działań administracyjnych w celu wydania decyzji ustalającej wymiar kary biegnącej. Wzrost, zarówno znajomości, jak i egzekwowania prawa ochrony środowiska w zakresie ochrony przed hałasem, skutkują tendencją malejącą w zakresie przekroczeń dopuszczalnych wartości emisji hałasu określonych dla obiektów przemysłowych.

2.2.4. Pola elektromagnetyczne

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze prowadzi badania promieniowania elektromagnetycznego w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, w sposób określony rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 15 grudnia 2020 r. *w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku* (Dz. U. poz. 2311).

Przedmiotem prowadzenia pomiarów monitoringowych w świetle obowiązujących przepisów jest sprawdzenie dotrzymania poziomu dopuszczalnego pola elektromagnetycznego (w przedziale częstotliwości co najmniej od 80 MHz do 40 GHz) w środowisku, z wyłączeniem miejsc niedostępnych dla ludności.

W 2021 Centralne Laboratorium Badawcze GIOŚ Oddział w Zielonej Górze w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska przeprowadziło pomiary natężenia pola elektromagnetycznego na terenie województwa lubuskiego, zgodnie z nowym rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 15 grudnia 2020 r. *w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku* (Dz.U. 2020 r. poz. 2311). Zasadą funkcjonowania nowej sieci monitoringu PEM w ramach państwowego monitoringu środowiska jest wyznaczanie punktów pomiarowych w województwie dla stałej sieci monitoringu oraz dla monitoringu badawczego. Punkty pomiarowe dla stałej sieci monitoringu wyznacza się dla każdego województwa, dla dwuletniego cyklu pomiarowego, na obszarze

miast. Natomiast punkty pomiarowe dla monitoringu badawczego wyznacza się dla każdego województwa, dla czteroletniego cyklu pomiarowego, na obszarze wszystkich gmin wiejskich. W roku 2021 pomiary monitoringowe poziomów pól elektromagnetycznych na terenie województwa lubuskiego wykonano łącznie w 39 punktach pomiarowych:

- w 29 punktach w ramach stałej sieci monitoringu:
 - miasta w przedziale powyżej 100 000 do 200 000 mieszkańców – 4 pomiary
 - miasta w przedziale od 20 000 do 50 000 mieszkańców – 9 pomiarów
 - miasta poniżej 20 000 mieszkańców – 16 pomiarów
- w 10 punktach w ramach monitoringu badawczego.

Na podstawie wyników uzyskanych w roku 2021 nie stwierdzono występowania promieniowania elektromagnetycznego o wartości natężenia elektrycznego przekraczającego poziom dopuszczalny [61V/m]. Wyniki średnie i maksymalne są dużo niższe od poziomów dopuszczalnych.

W roku 2022 WIOŚ w Zielonej Górze przeprowadził 244 kontrole dokumentacyjne z pomiarów automonitoringowych stacji bazowych telefonii komórkowej oraz 12 kontrole pozostałych obiektów PEM. W analizowanych sprawozdaniach wartość składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego nie przekraczała dopuszczalnej wartości granicznej.

2.2.5. Ochrona powierzchni ziemi

W roku 2023 kontynuowano działalność zmierzającą do rekultywacji terenów zdegradowanych działalnością człowieka. W fazie przygotowania są zadania rekultywacji terenów po byłych składowiskach odpadów innych niż niebezpieczne w miejscowościach Czyżówek, Dryżyna, Tylewice i Górki Noteckie. W chwili obecnej trwają prace rekultywacyjne składowiska odpadów w Bobrownikach i Mirocinie Dolnym oraz w Nowym Świecie.

Najczęściej przyjmowanym kierunkiem rekultywacji składowisk w warunkach woj. lubuskiego jest kierunek polny i leśny polegający na przywróceniu pierwotnego charakteru terenu w technologii umożliwiającej wykorzystanie odpadów dopuszczonych do przetwarzania poza instalacjami.

Wszystkie obiekty związane ze składowaniem odpadów przewidziane do zamknięcia i rekultywacji województwa lubuskiego znajdują się pod nadzorem służb inspekcyjnych WIOŚ. W 2023 r. przeprowadzono interwencyjną kontrolę związaną z rekultywacją składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w m. Bobrowniki. W wyniku kontroli stwierdzono naruszenie w postaci niedopełnienia obowiązku w zakresie prowadzenia monitoringu składowiska odpadów w fazie eksploatacyjnej – wykonanie pomiarów i badań niezgodnie z częstotliwością określoną w zał. nr 3 do rozporządzenia w sprawie składowisk odpadów. Ponadto, spółka prowadząca rekultywację złożyła sprawozdania z monitoringu składowiska za rok 2022 po ustawowym terminie.

2.2.6. Gospodarka odpadami komunalnymi

W 2023 r. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze oraz Delegatura w Gorzowie Wielkopolskim w ramach realizacji ogólnopolskiego celu kontroli „Kontroli gospodarowania odpadami komunalnymi” przeprowadził 9 kontroli planowych oraz 3 kontrole pozaplanowe.

Analiza funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w poszczególnych gminach wskazuje, że na przestrzeni lat nastąpiła poprawa w realizacji poszczególnych obowiązków. Sprawozdania są przekazywane marszałkowi województwa oraz wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska za pośrednictwem Bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami. Marszałek województwa weryfikuje dane zawarte w sprawozdaniu, a w przypadku gdy sprawozdanie, jest sporządzone nierzetelnie, marszałek województwa wzywa wójta, burmistrza lub prezydenta miasta do jego uzupełnienia lub poprawienia. Gminy wprowadzały obligatoryjne uchwały oraz realizowały działania informacyjne i edukacyjne na terenie gminy, jednak zakres prowadzonych działań znacząco różni się w poszczególnych gminach. Gminy największy problem mają nadal w osiągnięciu poziomów recyklingu.

W trakcie kontroli stwierdzono, że niektóre z kontrolowanych gmin (Małomice i Tuplice) nie realizowały obowiązku kontroli przestrzegania i stosowania przepisów ustawy w stosunku do podmiotów odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości (obowiązkowy wymóg to kontrola co najmniej raz na dwa lata).

W związku z powyższym, Lubuski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w przypadku stwierdzonych naruszeń każdorazowo wydał zarządzenia pokontrolne obligujące gminy do usunięcia naruszeń. Ponadto, wymierzono administracyjne kary pieniężne za wskazane naruszenia, szczególnie w przypadku nieosiągnięcia wymaganych poziomów recyklingu. Część postępowań administracyjnych w sprawie wymierzenia kar jest w realizacji (w trakcie).

3. OGÓLNA OCENA ZNACZĄCYCH ZAGADNIENI DOTYCZĄCYCH BEZPIECZEŃSTWA ORAZ WYKAZ PLANOWANYCH KONTROLI ZAKŁADÓW Z GRUPY ZDR i ZZR

Na terenie województwa lubuskiego spośród zakładów dużego i zwiększonego ryzyka wystąpienia awarii przemysłowej przeważają zakłady z branży paliwowej. Pozostałymi zakładami wchodzącymi w skład wyżej wymienionych grup zakładów są: zakład produkcji wełny mineralnej, zakład produkcji płyt drewnopochodnych oraz zakład produkcji mydła, detergentów i środków czystości.

Zakłady stwarzające zagrożenie wystąpienia awarii przemysłowej spełniają obowiązki określone ustawą z dnia 27 kwietnia 2001r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2022 r. poz. 2556, z późn. zm.) i przekazują wymaganą dokumentację do właściwego organu Państwowej Straży Pożarnej, a także Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska.

Prowadzący ZDR i ZZR w województwie lubuskim, posiadają aktualną dokumentację, tj.: program zapobiegania awariom, system zarządzania bezpieczeństwem, raport o bezpieczeństwie, wewnętrzny plan operacyjno-ratowniczy oraz wykaz substancji niebezpiecznych znajdujących się na terenie zakładu.

Zgodnie z art. 261 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2022 r. poz. 2556, z późn. zm.), ZDR na terenie województwa lubuskiego dokonują analizy i przeciwiczenia realizacji wewnętrznego planu operacyjno-ratowniczego.

W powyższych ćwiczeniach biorą udział przedstawiciele Państwowej Straży Pożarnej oraz inspektorzy Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Zielonej Górze.

Na podstawie art. 269a ust. 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2022 r. poz. 2556, z późn. zm.) oraz § 3.2 porozumienia o współpracy zawartego w dniu 27 lipca 2016 r. pomiędzy Lubuskim Wojewódzkim Inspektorem Ochrony

Środowiska, a Lubuskim Komendantem Wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej, został ustalony wykaz ZDR i ZZR przewidywanych do wspólnych czynności kontrolno-rozpoznawczych w 2024 r. oraz planowane terminy kontroli. Wspólny wykaz działań kontrolno-rozpoznawczych na 2024 r. obejmuje dziewięć zakładów dużego ryzyka wystąpienia awarii przemysłowej.

Zgodnie z art. 31 ustawy z dnia 20 lipca 1991r. o *Inspekcji Ochrony Środowiska* (Dz. U. z 2023 r. poz. 824, z późn. zm.) Organy Inspekcji Ochrony Środowiska dokonują kontroli, co najmniej raz na 3 lata w zakładach o zwiększonym ryzyku, i co najmniej raz w roku, w zakładach o dużym ryzyku.

Tabela 1. Rejestr zakładów ZDR i ZZR

Lp.	Nazwa Zakładu	REGON	Adres	Rodzaj działalności	Typ Seveso
1.	AmeriGas Polska Sp. z o.o. Rozlewnia Gazu Płynnego Nowa Niedzwica	470073638	Nowa Niedzwica Dz.nr. 305/14, 66-340 Przytoczna	Magazynowanie paliw	ZDR
2.	Polski Koncern Naftowy Orlen Spółka Akcyjna - Oddział PGNiG w Zielonej Górze - Kopalnia Ropy Naftowej i Gazu Ziarnego Lubiatów	012216736	Grotów 59A, 66-530 Drezdenko	Przemysł petrochemiczny i rafineryjny	ZDR
3.	Baza Paliw Sp. z o.o.	361277816	ul. Kolejowa 52 68-205 Miostowice Dolne	Magazynowanie paliw	ZDR
4.	Swiss Krono Sp. z o.o.	970327738	ul. Serbska 56 68 – 200 Żary	Przemysł chemiczny produkcja kleju do produkcji płyt drewnopochodnych	ZDR
5.	ROCKWOOL POLSKA Sp. z o.o.	970286608	ul. Kwiatowa 14 66-131 Cigacice	Produkcja skalnej wełny mineralnej	ZDR
6.	ORLEN Paliwa Sp. z o.o. Terminal Gazu Płynnego w Krośnie Odrzańskim	610245152	ul. Gubińska 65 66-600 Krosno Odrzańskie	Składowanie LPG	ZDR
7.	S.C. Johnson Sp. z o.o.	210165684	ul. Kasprzaka 6 A 66-400 Gorzów Wlkp.	Produkcja mydła i detergentów, środków myjących i czyszczących	ZDR
8.	Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. Oddział w Zielonej Górze Terminal Ekspedycyjny Wierzbno	012216736	Wierzbno 60 66-340 Przytoczna	Przemysł petrochemiczny i rafineryjny	ZDR
9.	OKTAGAS Sp. z o.o.	610188201	ul. Lotników Alianckich 29 68-100 Żagań	Magazynowanie LPG	ZZR

10.	FIEGE Sp. z o. o. Oddział w Gorzowie Wielkopolskim	014946953	ul. Szczecińska 51 66-400 Gorzów Wielkopolski	Magazynowanie i składowanie produktów z różnych sektorów	ZDR
11.	PKN ORLEN S. A. Terminal Paliw w Nowej Soli BP 93	610188201	Aleja Wolności 4 67-100 Nowa Sól	Magazynowanie paliw	ZZR

Przeprowadzone działania kontrole oraz pozyskane informacje u prowadzących ZZR czy ZDR, będą podstawą do ustalenia przez Komendanta Wojewódzkiego PSP w drodze decyzji, grupy zakładów których zlokalizowanie względem siebie może spowodować efekt domina, tj. zakładów o których mowa w art. 264d ust. 1 ustawy *Prawo ochrony środowiska*.

4. INFORMACJA DOTYCZĄCA ZAKŁADÓW PODLEGAJĄCYCH POD OBOWIĄZEK POSIADANIA POZWOLENIA ZINTEGROWANEGO

Na terenie województwa lubuskiego według stanu na dzień 01.12.2023 r. zidentyfikowano 131 instalacji podlegające pod obowiązek posiadania pozwolenia zintegrowanego. Spośród ww. instalacji przeważają fermy hodowlane drobiu i trzody chlewnej (ponad 40%). Pozostałymi zakładami wchodzącymi w skład wyżej wymienionych grup zakładów są głównie: zakłady funkcjonujące w branży gospodarowania odpadami, produkcja i obróbka metali oraz zakłady na terenie, których położone są instalacje do wytwarzania energii. Pozostałe branże stanowią nieliczną grupę.

Znaczna większość prowadzących instalacje wywiązują się z obowiązków nałożonych z mocy ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo Ochrony Środowiska* (Dz. U. z 2022 r. poz. 2556 z późn. zm.), rozporządzeń wykonawczych oraz znajdujących swój zapis w posiadanych pozwoleniach. Sporadyczne przypadki niedopełnienia obowiązków wynikają głównie z nieregularnych produkcji i zwiększonego zapotrzebowania na paliwa i surowce w danym roku kalendarzowym. Niemniej jednak przypadki te weryfikowane są na bieżąco podczas przeprowadzanych kontroli a warunki pozwoleń dostosowywane są przez prowadzących do własnych potrzeb, spełniając przy tym wymagania dokumentów referencyjnych określających najlepsze dostępne techniki (BAT) .

Badania automonitoringowe prowadzone są zazwyczaj w ilości i częstotliwości zgodnej z obowiązującymi wymaganiami.

Prowadzący instalacje, którzy zostali do tego zobligowani stosowanym zapisem w pozwoleniu zintegrowanym, przekazują corocznie informacje pozwalające na przeprowadzenie oceny zgodności z warunkami określonymi w posiadanych pozwoleniach.

Zgodnie z art. 5a ust. 4 ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. *o Inspekcji Ochrony Środowiska* (Dz. U. z 2023 r. poz. 824, z późn. zm.) w odniesieniu do instalacji wymagających uzyskania pozwolenia zintegrowanego okres pomiędzy kontrolami nie przekraczają:

- 1) roku dla instalacji stwarzających największe zagrożenie;
- 2) 3 lat dla instalacji, której prowadzącym instalację jest organizacja zarejestrowana w systemie ekozarządzania i audytu (EMAS) lub dla instalacji stwarzających najmniejsze zagrożenie.

Wykaz instalacji wymagających uzyskania pozwolenia zintegrowanego według stanu na dzień 01.12.2023 r. stanowi załącznik do planu.

5. ORGANIZACJA PRACY WOJEWÓDZKIEGO INSPEKTORATU OCHRONY ŚRODOWISKA W 2024 R. W ZWIĄZKU ZE ZMIANAMI WPROWADZONYMI W USTAWIE O IOŚ W 2018 R. ORAZ USTAWIE O ODPADACH

Od września 2019 r. podjęto ciągłą pracę WIOŚ na dwóch zmianach w godzinach od 7:00 do 20:00, z utrzymaniem gotowości pracy w godzinach nocnych i weekendowych przez pełnienie dyżurów.

Zarządzeniem wewnętrznym Lubuski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska powołał w ramach pracy Wydziału i Działu Inspekcji specjalistyczne grupy zadaniowe. Realizowane przez WIOŚ zadania i kompetencje przydzielono powołanym grupom zadaniowym w celu realizacji zadań kontrolnych związanych z:

- gospodarką wodno-ściekową działalności rolniczej stanowiącą źródło zanieczyszczenia wód utworzono w ramach Wydziału i Działu Inspekcji grupy ds. kontroli gospodarki wodno-ściekowej i rolnictwa.
- gospodarowaniem odpadami, odpadami opakowaniowymi, odpadami wydobywczymi, utrzymaniem czystości i porządku w gminach, transgranicznym przemieszczaniem odpadów, funkcjonowaniem stacji demontażu pojazdów, postpowaniem ze użytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym, postpowaniem ze użytymi bateriami i akumulatorami, postpowaniem z organizmami genetycznie zmodyfikowanymi oraz obrotu drewnem, utworzono w ramach Wydziału i Działu Inspekcji grupy ds. kontroli gospodarowania odpadami i kontroli rynku.
- emisją zanieczyszczeń do powietrza, emisją hałasu, poziomem pól elektromagnetycznych (PEM), lotnymi zanieczyszczeniami organicznymi (LZO), substancjami zubożającymi warstwę ozonową (SZWO), REACH, PRTR oraz pozwoleniami zintegrowanymi i poważnymi awariami, utworzono w ramach Wydziału i Działu Inspekcji grupy ds. kontroli emisji do środowiska.

Ponadto w dniu 1 lipca 2022 r. powołany został Wydział Zwalczenia Przystępczości Środowiskowej.

6. PROCEDURY OPRACOWYWANIA PLANÓW KONTROLNYCH - DZIAŁANIA PLANOWANE NA ROK 2024

6.1 Dokumenty wyjściowe

Przy planowaniu działalności kontrolnej Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Zielonej Górze na 2024 r. uwzględniono następujące opracowania i wytyczne:

- wytyczne do planowania działalności organów Inspekcji Ochrony Środowiska w 2024 r. zatwierdzone przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska,
- obowiązki raportowania do Komisji Europejskiej wynikające m.in. z Traktatu Akcesyjnego – „Środowisko naturalne”, określone przez Ministra Środowiska,

- przegląd zakładów o dużym ryzyku powstania awarii (kontrola co najmniej raz w roku) i o zwiększonym ryzyku zaistnienia awarii (kontrola co najmniej raz na dwa lata),
- dane zawarte w ewidencji kontroli i ewidencji podmiotów korzystających ze środowiska, oraz dokumentacji przebiegu i efektów kontroli, w tym również dane z prowadzonej przez WIOŚ listy zakładów eksploatujących instalacje podlegające obowiązkowi uzyskania pozwolenia zintegrowanego,
- skargi i wnioski o interwencje wpływające do WIOŚ,
- zasady planowania kontroli określone w Systemie Kontroli opracowanym w ramach Projektu PL-0100 „Wzrost efektywności działalności Inspekcji Ochrony Środowiska, na podstawie doświadczeń norweskich”.

W 2024 r. zadania kontrolne realizowane będą jako:

- kontrole terenowe, związane z wyjazdem w teren do kontrolowanych przedsiębiorców i innych jednostek organizacyjnych,
- kontrole bez wyjazdu w teren, oparte na analizie posiadanej albo przekazanej do WIOŚ dokumentacji.

6.2 Cele i zadania kontrolne

Na podstawie analizy przedstawionych wyżej materiałów oraz możliwości kontrolnych WIOŚ ustalono ostatecznie, że w 2024 WIOŚ będzie realizował 61 ogólnopolskich celów kontrolnych.

Cele kontroli

1. Kontrola przestrzegania przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. *o odpadach*, w zakresie realizacji obowiązków podmiotów gospodarujących odpadami (wytwórców, zbierających, przetwarzających, transportujących, pośredników w obrocie odpadami i sprzedawców odpadów).
2. Kontrola gospodarowania odpadami komunalnymi.
3. Kontrola przestrzegania przepisów przez podmioty prowadzące działalność w zakresie gospodarki odpadami palnymi w miejscach stwarzających ryzyko wystąpienia pożaru.
4. Kontrola przestrzegania przepisów w zakresie termicznego przekształcania odpadów.
5. Kontrola weryfikacji spełnienia wymagań dotyczących możliwości uznania przedmiotów lub substancji za produkt uboczny.
6. Kontrola przestrzegania przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. *o odpadach* przez wytwórców odpadów niebezpiecznych (z wyłączeniem wytwórców pojazdów wycofanych z eksploatacji oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego).
7. Kontrola przestrzegania przepisów dotyczących gospodarowania odpadami przez podmioty wytwarzające odpady drewnianych podkładów kolejowych oraz przetwarzających te odpady.
8. Kontrola zagospodarowania odpadów azbestu usuwanych z pokryć dachowych, instalacji i innych urządzeń i konstrukcji.
9. Kontrola realizacji obowiązków przez prowadzących składowiska odpadów.

10. Kontrola przestrzegania przez transportujących odpady przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. *o odpadach* oraz rozporządzenia Ministra Środowiska *w sprawie szczegółowych wymagań dla transportu odpadów*.
11. Kontrola stosowania przepisów ustawy z dnia 10 lipca 2008 r. *o odpadach wydobywczych*.
12. Kontrola gospodarki odpadami powstającymi w wyniku oczyszczania ścieków komunalnych, w tym zagospodarowania osadów ściekowych.
13. Kontrola przestrzegania przepisów dotyczących odzysku odpadów poza instalacjami i urządzeniami w miejscach niekorzystnie przekształconych i rekultywowanych z wykorzystaniem odpadów (wzrostki pożwirowe, pokopalniane itp.).
14. Kontrola procesu rekultywacji składowisk odpadów.
15. Kontrola w zakresie gospodarki odpadami medycznymi i weterynaryjnymi.
16. Kontrola przestrzegania warunków decyzji dotyczących uznania przedmiotów lub substancji za produkt uboczny.
17. Kontrola przestrzegania przepisów oraz posiadanych decyzji przez wytwórców paliwa alternatywnego z odpadów, także w zakresie poprawności dalszego sposobu ich zagospodarowania przez kolejnych posiadaczy.
18. Kontrola obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych, połączona z aktualizacją spisu zamkniętych obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych oraz opuszczonych obiektów unieszkodliwiania odpadów.
19. Kontrola terenów zanieczyszczonych i zdegradowanych w celu oceny realizacji zadania ujętego w Krajowym planie gospodarki odpadami 2010 „Rekultywacja terenów zanieczyszczonych i zdegradowanych składowaniem niebezpiecznych odpadów przemysłowych” przewidywanego do wykonania w latach 2009-2010.
20. Kontrola przestrzegania przepisów *o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym*.
21. Kontrola przestrzegania przepisów *o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi*.
22. Kontrola przestrzegania przepisów *o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej*.
23. Kontrola przestrzegania przepisów *o bateriach i akumulatorach*.
24. Kontrola w zakresie przeciwdziałania marnowaniu żywności.
25. Kontrola wytwórców olejów odpadowych oraz podmiotów prowadzących odzysk i regenerację olejów odpadowych.
26. Kontrola przestrzegania przepisów w zakresie recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji.
27. Kontrola przestrzegania przepisów obowiązujących w zakresie międzynarodowego przemieszczania odpadów z uwzględnieniem „Planu Inspekcji Transgranicznego Przemieszczania Odpadów”.
28. Kontrola prawidłowości realizacji międzynarodowego przemieszczania odpadów, w tym niebezpiecznych, w szczególności poprzez kontrolę instalacji wytwarzających lub przetwarzających te odpady.
29. Kontrola przestrzegania warunków dotyczących ilości pobieranej wody, określonych w pozwoleniach wodnoprawnych oraz pozwoleniach zintegrowanych.
30. Kontrola przestrzegania warunków dotyczących ilości i jakości ścieków wprowadzanych do wód lub do ziemi, określonych w pozwoleniach wodnoprawnych oraz pozwoleniach zintegrowanych.
31. Kontrola podmiotów prowadzących produkcję rolną oraz działalność, w ramach której są przechowywane nawozy naturalne lub stosowane nawozy, w zakresie przestrzegania

- przepisów dotyczących ochrony wód przed zanieczyszczeniem azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych.
32. Kontrola przestrzegania przepisów ustawy o nawozach i nawożeniu w zakresie warunków stosowania i przechowywania nawozów, środków wspomagających uprawę roślin, produktów nawozowych UE, nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE” i produktów pofermentacyjnych.
 33. Kontrola warunków stosowania i przechowywania nawozów organicznych, środków wspomagających właściwości gleby, wyprodukowanych w instalacjach, w tym w biogazowniach rolniczych w procesie produkcji energii z biomasy.
 34. Kontrola w zakresie bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego.
 35. Kontrola gospodarstw rolnych podlegających ocenie wypełniania wymogów warunkowości.
 36. Kontrola przestrzegania przepisów dotyczących substancji kontrolowanych, nowych substancji oraz fluorowanych gazów cieplarnianych.
 37. Kontrola przestrzegania przepisów dotyczących substancji chemicznych i ich mieszanin.
 38. Kontrola spełniania wymagań przez producentów produktów zawierających lotne związki organiczne – farby i lakiery przeznaczone do malowania budynków i ich elementów wykończeniowych, wyposażeniowych oraz związanych z budynkami i tymi elementami konstrukcji oraz mieszaniny do odnawiania pojazdów.
 39. Kontrola spełniania wymagań przez użytkowników produktów zawierających lotne związki organiczne – farby i lakiery przeznaczone do malowania budynków i ich elementów wykończeniowych, wyposażeniowych oraz związanych z budynkami i tymi elementami konstrukcji oraz mieszaniny do odnawiania pojazdów.
 40. Kontrola przestrzegania przepisów ochrony środowiska w zakresie emisji gazów i pyłów do powietrza.
 41. Kontrola wykonywania zadań określonych w programach ochrony powietrza oraz planach działań krótkoterminowych.
 42. Kontrola wypełniania obowiązków wynikających z udziału w systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych.
 43. Kontrola przestrzegania przepisów ochrony środowiska w zakresie emisji hałasu do środowiska.
 44. Kontrola zgodności wyrobów z zasadniczymi lub innymi wymaganiami przestrzegania Dyrektywy 2000/14/WE w sprawie emisji hałasu do środowiska przez urządzenia używane na zewnątrz pomieszczeń.
 45. Kontrola zawartości siarki w ciężkim oleju opałowym stosowanym w instalacjach energetycznego spalania paliw.
 46. Kontrola zawartości siarki w oleju do silników statków żeglugi śródlądowej.
 47. Kontrola przestrzegania wymagań ochrony środowiska przez prowadzących instalacje wymagające uzyskania pozwolenia zintegrowanego.
 48. Kontrola jakości danych dostarczanych przez prowadzących instalacje w ramach Krajowego Rejestru Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń.
 49. Kontrola w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom.
 50. Kontrola w zakresie poziomów pól elektromagnetycznych.
 51. Kontrola przestrzegania przepisów ustawy o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych.

52. Kontrola w zakresie zgodności dostępu i wykorzystania zasobów genetycznych i tradycyjnej wiedzy związanej z zasobami genetycznymi oraz podziału korzyści z ich wykorzystania.
53. Kontrola przestrzegania obowiązków przez podmioty wprowadzające do obrotu drewno i produkty z drewna.
54. Kontrola spełniania wymogów przez silniki spalinowe przeznaczone do maszyn mobilnych nieporuszających się po drogach.
55. Kontrola produktów i odpadów produktów w zakresie spełniania wymagań określonych w unijnym prawodawstwie harmonizacyjnym w obszarach, w których organem nadzoru rynku wskazano IOŚ.
56. Kontrola realizacji zarządzeń pokontrolnych.
57. Kontrole w zakresie przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa lub wykroczenia.
58. Kontrola w zakresie realizacji przez wójta, burmistrza, prezydenta miasta, obowiązków wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w zakresie dotyczącym gospodarowania nieczystościami ciekłymi na terenie gminy.
59. Kontrola podczas której wprowadzane są dane i informacje do centralnej ewidencji emisyjności budynków.
60. Kontrola podmiotów odprowadzających ścieki przelewami burzowymi komunalnej kanalizacji ogólnospławnej do śródlądowych wód powierzchniowych.
61. Kontrola podmiotów wytwarzających z odpadów nawozy i środki poprawiające właściwości gleby w zakresie przestrzegania przepisów ustawy o odpadach.

6.3 Priorytety – cykle kontrolne

W 2024 r. Główny Inspektorat Ochrony Środowiska przewidział do przeprowadzenia dwa nowe cykle kontrolne, których przedmiotem będzie kontrola:

- a) podmiotów odprowadzających ścieki bezpośrednio do rzeki Wisły, które w pozwoleniach wodnoprawnych albo zintegrowanych posiadają określone dopuszczalne stężenia chlorków i siarczanów oraz związków biogenych pod kątem przestrzegania warunków określonych w tych pozwoleniach – po 10 podmiotów działających na terenie każdej jednostki organizacyjnej WIOŚ.

Kontrolą należy objąć również zbiorniki retencyjne ścieków zlokalizowanych w tych podmiotach pod kątem występowania w nich Prymnesium parvum.

- b) realizacji przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta obowiązków wynikających z ustawy z dnia 13 września 1996 r. *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* (Dz.U. z 2023 r. poz. 1469, z późn. zm.) dotyczących nieczystości ciekłych powstających na terenie gminy (w związku z raportem Najwyższej Izby Kontroli nr ewid. P/21/066). Do kontroli, każda jednostka organizacyjna WIOŚ, **zaplanuje na II półrocze 2024 r.** minimum po 2 gminy znajdujące się na terenie każdej z aglomeracji o wielkości RLM:

≥ 2000 < 10 000

≥ 10 000 < 15 000

≥ 15 000 < 100 000

≥ 100 000 < 150 000

≥ 150 000

określonych w VI AKPOŚK, w których liczba mieszkańców korzystających ze zbiorników bezodpływowych jest największa. W przypadku braku wymaganej liczby aglomeracji z danego przedziału należy skontrolować większą liczbę gmin z innego przedziału aglomeracji.

oraz przewidziana została kontynuacja cyklu:

- c) wszystkich instalacji komunalnych (składowisk odpadów) funkcjonujących na terenie całego kraju w ramach cyklu 3-letniego – cykl realizowany przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska przy udziale wojewódzkich inspektorów ochrony środowiska.

Z racji położenia geograficznego cykl pierwszy nie będzie realizowany na terenie województwa.

6.4 Procedury opracowywania programu kontroli planowych

Roczny plan kontroli obejmuje kontrole kompleksowe i problemowe zakładów oraz realizację cykli kontrolnych. Wyznaczenie zakładów do kontroli odbywa się w oparciu o corocznie aktualizowaną ewidencję zakładów z podziałem według kategorii ryzyka oddziaływania zakładów na środowisko, przyjęte cele działalności kontrolnej i priorytety oraz zasoby kadrowe.

Podczas typowania zakładów do planu rocznego, skorzystano z danych zawartych w Informatycznym Systemie Kontroli (ISK). System wskazał jakie zakłady z zapisanych w ISK powinny zostać objęte kontrolą w danym roku, wg zasad dotyczących częstotliwości kontroli:

- zakłady zaliczane do I kategorii ryzyka są objęte coroczną kontrolą,
- zakłady należące do II kategorii ryzyka powinny zostać skontrolowane nie rzadziej niż raz na 3 lata,

Zgodnie z wytycznymi w rocznym planie kontroli nie umieszczono zakładów z III, IV i V kategorii z wyjątkiem zakładów:

- objętych cyklami kontrolnymi;
- skontrolowanie których umożliwia przygotowanie raportów, sprawozdań i informacji oraz realizację zadań kontrolnych wynikających z zawartych porozumień;
- zakładów skontrolowanych w poprzednim roku, w których stwierdzono naruszenia, w wyniku których może nastąpić lub nastąpiło zagrożenie lub zanieczyszczenie środowiska określone w klasie 2 od 2.1 – 2.4.

Podczas planowania uwzględniono również zmienne parametry, tj.:

- priorytety do realizacji określone przez GIOŚ (o charakterze ponad wojewódzkim),
- cele kontroli, które będą realizowane w toku kontroli,
- liczbę i charakter kontroli (kompleksowe, problemowe) w terenie,
- rezerwę czasową na kontrole dokumentacyjne,
- rezerwę czasową na kontrole pozaplanowe,
- potrzebę przeprowadzania kontroli w terminach indywidualnie określonych w decyzjach administracyjnych dotyczących warunków wykonywania działalności wpływającej na środowisko (np. odroczenie terminu płatności, wstrzymanie użytkowania instalacji lub urządzenia, wyznaczenie terminu usunięcia negatywnych skutków powstałych w środowisku, w tym usunięcia skutków poważnych awarii lub naprawienia szkód w środowisku),
- rezerwę czasową na czynności określone w art. 10b ustawy o IOŚ,
- dostępne zasoby kadrowe.

6.5 Procedury do koordynacji z organizacjami partnerskimi

Dla realizacji ustawowych obowiązków Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska podjął współpracę z organizacjami partnerskimi. Współpraca ta została potwierdzona porozumieniami dwustronnym zawartym pomiędzy Lubuskim Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Środowiska, a instytucjami administracji rządowej wymienionymi w punkcie 1.2 niniejszego planu. Koordynacja współpracy wynika z zapisów zawartych w poszczególnych porozumieniach i jest indywidualnie sprecyzowana dla każdego porozumienia.

7. DZIAŁANIA KONTROLNE W WYDZIALE I DZIALE INSPEKCJI

7.1 Zasoby Kadrowe

Stan zatrudnienia w Wydziale i Dziale Inspekcji na dzień 20 listopada 2023 r. przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Stanowisko	Ilość zatrudnionych	
		Wydział Inspekcji WIOŚ w Zielonej Górze	Dział Inspekcji Delegatury WIOŚ w Gorzowie Wlkp.
1.	Naczelnik/Kierownik	1	1
2.	Z-ca Naczelnika/ Kierownika	1	1
3.	Główny specjalista	3	2
4.	Starszy specjalista	3	1
5.	Specjalista	3	2
6.	Starszy inspektor	6	8
7.	Inspektor	4	2
8.	Inspektor bez uprawnień (nowozatrudnieni)	1	2
	Razem:	22	19
	Ogółem:	41	

W 2023 roku z pracy w Wydziale Inspekcji odeszły 4 osoby, w najbliższych miesiącach planowane jest przeprowadzenie naborów w celu uzupełnienia braków kadrowych.

Z planu wyłączono kierowników komórek inspekcyjnych – 2 etaty. Dla zastępców naczelników komórek inspekcyjnych zaplanowano po 6 kontroli planowych, dla inspektorów, którzy podejżą do egzaminu na Inspektora Ochrony Środowiska w grudniu br. zaplanowano po 10 kontroli na rok 2024.

W związku z powyższym do planu przyjęto 37 etatów oraz zaplanowano średnio po 12 kontroli planowych w terenie na etat inspektora w ciągu roku.

7.2 Liczba kontroli

Przyjęto, że w 2024 roku Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze przy obecnym stanie zatrudnienia oraz możliwościach finansowych wykona 449 kontroli planowych z wyjazdem w teren. Założono, że wykonanych zostanie 29 kontroli kompleksowych oraz 420 kontroli problemowych. Ponadto założono, że ok. 5% czasu inspekcyjnego wykorzystane zostanie na samokształcenie, uczestnictwo w szkoleniach resortowych i wewnętrznych oraz 60 % na przeprowadzanie kontroli terenowych związanych z wystąpieniem zdarzeń o charakterze poważnych awarii oraz na załatwianie skarg i wniosków o interwencje.

Podział kontroli na Wydział Inspekcji w Zielonej Górze i Dział Inspekcji w Gorzowie Wlkp. przedstawia poniższa tabela:

	Rodzaj kontroli		Razem
	Kompleksowa	Problemowa	
Wydział Inspekcji – Zielona Góra	13	233	246
Dział Inspekcji – Gorzów Wlkp.	10	195	205
Razem	23	428	451

Wykaz przewidzianych do kontroli zakładów, podmiotów gospodarczych oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą przedstawiono w załączniku tabelarycznym nr 1 do niniejszego planu działalności kontrolnej.

Kontrole interwencje zgodnie z wytycznymi do planowania działalności na 2024 rok kontrolnej realizowane będą w pierwszej kolejności.

Inne działania, w których będą uczestniczyć pracownicy Wydziału i Działu Inspekcji WIOŚ to:

- współpraca z Wydziałem Zwalczania Przestępstw Środowiskowych, Wydziałem Organizacji, Wydziałem Budżetu, Finansów i Egzekucji Należności;
- współpraca z Centralnym Laboratorium Badawczym Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Zielonej Górze oraz Regionalnym Wydziałem Monitoringu Środowiska w Zielonej Górze,
- współdziałanie z innymi organami kontrolnymi;
- współpraca z organami samorządowymi;
- współdziałanie z organami ścigania;
- współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi w zakresie ochrony środowiska.

8. PLAN PRACY WYDZIAŁU ZWALCZANIA PRZESTĘPCZOŚCI ŚRODOWISKOWEJ

Grupa dochodzeniowo-śledcza działa w ramach Wydziału Inspekcji od 2019 roku. W skład niej wchodzi 4 inspektorów. W 2024 roku planowane jest zatrudnienie dwóch inspektorów posiadających doświadczenie w prowadzeniu spraw dochodzeniowo-śledczych. Dodatkowo w dyspozycji grupy znajdują się bezzałogowe stateki powietrzne: DJI Mavic 3 i Mini 4 Pro, kamery IP - 2 szt., fotopułapki - 4 szt., noktowizor, lornetki, nawigacja gps, telefony komórkowe.

Zadania priorytetowe:

- działania wykonywane w zakresie art. 10b ustawy o IOS,
- kontrole interwencyjne prowadzone w związku z przeciwdziałaniem popełnieniu przestępstw i wykroczeń w głównym zakresie gospodarowania odpadami i nielegalnych stacji demontażu pojazdów,
- współpraca z organami ścigania m.in. Prokuratury i Policji w zakresie wykonywania zleconych czynności w zbieraniu materiału dowodowego w prowadzonych śledztwach oraz przeciwdziałaniu i wykrywaniu przestępstw oraz wykroczeń przeciwko środowisku,
- udział w prowadzonych zaplanowanych czynnościach kontrolnych Wydziału Inspekcji i Działu Inspekcji dotyczących miejsc rekultywacji oraz podmiotów gospodarczych prowadzących głównie gospodarkę odpadową lub wytwarzających odpady.
- kontrola i nadzór nad prowadzeniem rekultywacji wyrobisk poeksploatacyjnych złóż kruszyw naturalnych (kopalni) oraz porzucaniem odpadów na ich terenie (w tym odpadów niebezpiecznych) we współpracy z okręgowymi urzędami górnictwami, marszałkami województw oraz starostami,
- nadzór nad transportami odpadów w strumieniu krajowym i międzynarodowym we współpracy z funkcjonariuszami Policji, Inspekcji Transportu Drogowego, Krajowej Administracji Skarbowej i Straży Granicznej,
- nadzór nad ujawnionymi miejscami nielegalnego nagromadzenia odpadów we współpracy z funkcjonariuszami Policji, Straży Leśnej,
- identyfikacja miejsc i podmiotów nielegalnie gospodarujących odpadami,
- w szczególności odpadami niebezpiecznymi we współpracy z funkcjonariuszami Policji, Inspekcji Transportu Drogowego, Krajowej Administracji Skarbowej i Straży Granicznej oraz w oparciu o stałą wymianę informacji z tymi służbami,
- z wykorzystaniem działań analitycznych przy użyciu nowoczesnych środków technicznych, w tym bezzałogowych statków powietrznych, fotonułek,
- nadzór nad ujawnionymi miejscami nielegalnego demontażu pojazdów we współpracy z funkcjonariuszami Policji i KAS przy użyciu nowoczesnych środków technicznych,
- w tym bezzałogowych statków powietrznych, kamer IP, fotonułek,
- identyfikacja miejsc stosowania komunalnych osadów ściekowych, o których informacje pozyskano na podstawie powiadomienia wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska, dokonanego przez wytwórcę komunalnych osadów ściekowych, w trybie przepisów art. 96 ust. 8 ustawy o odpadach oraz innych miejscach, o których pozyskano informacje na podstawie wniosków o interwencje oraz ujawnionych,
- w ramach działań własnych grupy zadaniowej.

Założenia do osiągnięcia:

STAN OBECNY	STAN DOCELOWY	MIERNIK
38	40	40

Opracował:

Paweł Popko – Naczelnik Wydziału Inspekcji

Monika Masklak – Z-ca Naczelnika Wydziału Inspekcji

Marta Nowak -Turzańska – Kierownik Działu Inspekcji

Tomasz Komorowski – Naczelnik Wydziału Zwalczania Przestępczości Środowiskowej